

Opinia națională

Săptămânal de opinie, informație și idei de larg interes național

**La Universitatea Spiru Haret,
o emoționantă manifestare cultural-artistică
prilejuită de sărbătorirea Anului Nou Chinezesc**

Ambasadorul Republicii Populare Chineze la București, Excelența Sa Xu Jian, prezent la manifestare, a avut o întrevedere cu prof. univ. dr. Aurelian Bondrea, președintele Fundației România de Mâine, rectorul Universității Spiru Haret.

Luni, 7 februarie 2005, cu prilejul sărbătoririi Noului An Chinezesc, la Universitatea Spiru Haret a fost organizat un impresionant spectacol festiv, care a avut loc în anfiteatrul-studio din Palatul Învățământului, Științei și Culturii, organizatorii fiind Fundația România de Mâine, Universitatea Spiru Haret și Televiziunea România de Mâine. Împreună cu Asociația Română de Prietenie cu Republica Populară Chineză și Federația Femeilor de Afaceri Chineze din România.

Cu acest prilej, ambasadorul Republicii Populare Chineze la București, Excelența Sa Xu Jian, a vizitat Universitatea Spiru Haret.

La Palatul Învățământului, Științei și Culturii, prof. univ. dr. Aurelian Bondrea, președintele Fundației România de Mâine, rectorul Universității Spiru Haret, împreună cu alte personalități, a întâmpinat pe ambasador și persoanele care îl însoțeau. După urmările de bun venit ce le-au fost adresate, oaspeții chinezi au fost invitați în cabinetul rectorului, unde a avut loc un schimb de impresii și

de aprecieri cu privire la posibilitățile de conlucrare dintre Universitatea Spiru Haret, mare și prestigioasă instituție particulară de învățământ superior din România, și instituții de profil din China, în cadrul bunelor relații dintre România și Republica Populară Chineză, pe fondul voinței politice a ambelor țări de a dezvolta asemeni relații.

Deși scurtă, con vorbirea a avut un caracter substanțial, evidențiuând adevarul că tradiționala prietenie româno-chineză acționează ca un puternic imbold pentru un parteneriat fructuos între Fundația România de Mâine – Universitatea Spiru Haret și instituții similare din R.P. Chineză.

***

La spectacol au participat Excelența Sa Xu Jian, ambasadorul Republicii Populare Chineze la București, prof. univ. dr. Aurelian Bondrea, președintele Fundației România de Mâine, rectorul Universității Spiru Haret, dr. ec. Florea Dumitrescu, președintele Asociației Române de Prietenie cu

A fost un spectacol de neuitat, răsplătit cu îndefiniți aplauze și cu buchete de flori, oferite deopotrivă de români și de chinezi.

**Prea Fericitului Patriarh Teocist,
la împlinirea venerabilei vârste de 90 de ani**

*Respectuoase urări
de sănătate și putere
a spiritului, ani mulți
în fruntea Bisericii
Ortodoxe Române –
dăruită credinței milenare
a poporului român,
propășirii și prosperității
României.*

Fundația România de Mâine
Universitatea Spiru Haret

16 octombrie 2003
Patriarhul Teocist,
prezent în Aula Magna
a Universității
Spiru Haret, la o amplă
și memorabilă solemnitate
dedicată de
Senatul Universității
cauzelor păcii
și unității creștine

Consultării pentru sesiunea de examene

- Facultatea de Drept
PSIHOLOGIE JUDICIARĂ
Conf. univ. dr. Tudorel BUTOI; Asist. univ. Ioana Teodora BUTOI Pagina 2
- Facultatea de Relații Internaționale și Studii Europene
CULTURA ȘI CIVILIZAȚIE EUROPEANĂ (I)
Acad. Răzvan Theodorescu Pagina 3
- Facultatea de Sociologie-Psihologie
PSIHOLOGIA EDUCATIEI
Prof.univ.dr. Nicolae RADU Pagina 4
- Facultatea de Filosofie și Jurnalism
FILOSOFIE MODERNĂ
Prof. univ. dr. Ioan N. ROȘCA Pagina 5
- Facultatea de Management Financiar-Contabil
INFORMATICĂ DE GESTIUNE
Organizarea datelor pentru procesarea cu calculatorul electronic
Conf.univ.dr. Zenovic GHERASIM; Lector univ.drd. Maria ANDRONIE Pagina 6

Potrivit structurii anului de învățământ 2004-2005, aprobată de Senatul Universității Spiru Haret, sesiunea de examene din iarnă se desfășoară pentru studenții de la forma de învățământ la distanță

- în perioada 24 ianuarie – 25 martie 2005, de regulă, sămbătă și duminica, la sediile Centrelor ID.

Detalii în *Metodologia organizării și desfășurării sesiunii de examene din iarnă, anul universitar 2004-2005*, aprobată de Senatul Universității Spiru Haret (Textul integral în Opinia națională nr. 409 din 17 ianuarie 2005).

**• UNIVERSITATEA SPIRU HARET
SALUTĂ ȘI PROMOVEAZĂ
PRIETENIA ROMÂNO-CHINEZĂ**

**• ADMIRAȚIE ȘI RESPECT
PENTRU CHINA**

Ion Dobrică - Secretar general
al Asociației Române
de Prietenie cu R.P. Chineză

Pagina 8

Televiziunea România de Mâine, post național, universitar și cultural

Televiziunea România de Mâine are capacitatea de a acoperi, prin satelit, întreg teritoriul țării, transmite zilnic cursuri, sinteze, consultații universitare (peste 1100 de ore într-un an de învățământ), precum și programe informative, dezbatere economice, sociale, cultural-științifice. Tot ce ia calea undelor de la acest post de televiziune este în afara oricărei conotații comerciale. Emisiunile se adresează nu numai studenților Universității Spiru Haret, ci, în general, publicului românesc, de toate vîrstele și categoriile, dormic de cunoaștere și de îmbogățire a experienței de viață, de înaltă și temeinică pregătire profesională. Se onorează, integral și în pas cu evoluțiile și cuceririle lumii civilizate, menirea asumată de tvRM: instituție națională, universitară și culturală.

Se cunoscă și apreciază opera celor peste 1.400 de cadre didactice universitare, a redactorilor și realizatorilor de televiziune, care și-au făcut din acțiune o cauză pentru a aduce, peste distanțe, în casele oamenilor, cunoașterea vieții, lumița culturii și civilizației.

Edificiul (in proprietate) din Șoseaua Berceni nr. 24
în care funcționează Televiziunea România de Mâine

Programul

Televiziunii România de Mâine (tvRM)

LUNI 14 februarie 2005

- 6:00 Prelucrare Deutsche Welle.
- Traducere și dublaj: Mihaela Anastase (r)
- 6:30 Săptămâna externă (r)
- 7:00 Bună dimineață! (informații utile, revista presei, interviuri, muzică)
- 9:50 Stiri tvRM
- 10:00 Forum IT: Emissiune de Cătălin Grosu (r)
- Provocarea – emisiune concurs.
- Realizator: Leonard Hențiu (r)
- 12:00 Cultura română între Orient și Occident (II).
- Emissione de Daniel Paraschiv
- 13:00 Oameni care au fost, oameni care sunt: Tudor Gheorghe (I).
- Emissione de Marina Roman Boianigiu
- 14:00 Stiri tvRM.
- 14:05 Mercur în top: Invitat: Angela Pacea – pictoriță (r).
- Emissione de Violeta Scricciu
- 14:30 Video VIP. Emissione de Leonard Hențiu (r)
- 15:00 Film documentar: Documente interzise (I)
- 15:30 Întâlnire cu folclorul. Solisti: Anisoara Vlaicu, Ghe. Gheorghe, Vioreca Galan. Emissione de Theodora Popescu
- 16:00 Prelucrare Deutsche Welle.
- Traducere și dublaj: Mihaela Anastase
- 16:25 Răspundem telespectatorilor – Recalcularea pensiilor.
- Emissione de Stela Cristea
- 16:35 Film documentar: Yves Saint Laurent
- 17:30 Ce trebuie să știm despre bolile digestive? Pancreatita acută și cronica. Emissione de prof. univ. dr. Alexandru Oproiu
- 18:30 Actualitate
- 19:10 Jurnal economic
- 19:20 În dialog cu Administrația Publică.
- Emissione de George Nicolae
- 21:00 Academica. Economie: Liberalizarea contoului de capital. Invitat prof. univ. dr. Daniel Dăianu.
- Emissione de Ilie Ţărăneșcu
- 22:00 Presa pe diagonala
- 22:30 Fascinația performanței: Boxul românesc sub foc incrușat.
- Emissione de Mugur Popovici
- 23:30 24 de ore. Retrospectivă politică.
- Emissione de George Marinescu
- 00:00 Film documentar: Yves Saint Laurent (r)
- 01:00 Forum IT: Emissiune de Cătălin Grosu
- 03:00 Film documentar: Documente interzise (I) (r)
- 03:30 Mercur în top (r). Emissione de Violeta Scricciu
- 04:00 Video VIP. Emissione de Leonard Hențiu (r)

MARTI 15 februarie 2005

- 6:00 Prelucrare Deutsche Welle.
- Traducere și dublaj: Mihaela Anastase (r)
- 6:30 24 de ore. Retrospectivă politică.
- Emissione de George Marinescu (r).
- 7:00 Bună dimineață! (informații utile, revista presei, interviuri, muzică)
- 9:50 Stiri tvRM
- 10:00 Lumea de mâine. Emissione de Cristian Roman (r)
- 11:00 Priză directă. Emissione de Marina Roman Boianigiu (r)
- 12:00 Academica. Economie (r)
- 13:00 Oameni care au fost, oameni care sunt: Tudor Gheorghe (II).
- Emissione de Marina Roman Boianigiu
- 14:00 Stiri tvRM
- 14:05 Cinepanorama. Emissione de Eugen Atanasiu (r)
- 15:00 Film documentar: Legă și ordine.
- 15:30 Varietăți muzicale. Emissione de Dumitru Cucu
- 16:00 Prelucrare Deutsche Welle.
- Traducere și dublaj: Mihaela Anastase
- 16:25 Răspundem telespectatorilor – Recalcularea pensiilor.
- Emissione de Stela Cristea
- 16:35 Film artistic românesc: „Ceai care plătește cu viață” (r)
- 18:00 Film documentar: Portret de grup într-un interior
- 18:30 Actualitate
- 19:20 În dialog cu Administrația Publică.
- Emissione de George Nicolae
- 21:00 Academica. România în lume: Poalărea și imaginea României. Invitat: Sulfina Barbu – Ministerul mediului și gospodăririi apelor. Emissione de Niculai Mardari
- 22:00 Presa pe diagonala
- 22:30 Diagnostic de urgență: Psihoterapie.
- Emissione de Florin Tudose
- 23:30 24 de ore. Retrospectivă politică.
- Emissione de George Marinescu
- 00:00 Univers clasic: Recital de pian Giuseppe Devastato - Italia.
- Emissione de Mihai Drăguț
- 01:00 Viitorul în prezent. Emissione de Cătălin Grosu
- 03:00 Film artistic românesc: „Ceai care plătește cu viață” (r)
- 04:30 Film documentar: Portret de grup într-un interior
- 05:00 Film documentar: Protecția consumatorului

JOI 17 februarie 2005

- 6:00 Prelucrare Deutsche Welle.
- Traducere și dublaj: Mihaela Anastase (r)
- 6:30 24 de ore. Retrospectivă politică.
- Emissione de George Marinescu (r).
- 7:00 Bună dimineață! (informații utile, revista presei, interviuri, muzică)
- 9:50 Stiri tvRM
- 10:00 Profil spiritual. Emissione de Valeriu Răpeanu (r)
- 11:00 Gazonul fierbinte. Emissione de Mugur Popovici (r)
- 12:00 Academica. Știință. Emissione de Cătălin Grosu (r)
- 13:00 Oameni care au fost, oameni care sunt: Mariana Nicolesco
- 14:05 Anii de leeu: Licenții și teatrul – Trope de teatru „97 la leceu teoretice „Grigore Moisil“ și „Bacău Iudică“ (r).
- Emissione de Mugur Popovici și Alina Motoc
- 15:00 Film documentar: Plătește și tu!
- 15:30 Un cântec pentru înimă ta. Emissione de Dumitru Cucu
- 16:00 Prelucrare Deutsche Welle.
- Traducere și dublaj: Mihaela Anastase
- 16:25 Răspundem telespectatorilor – Recalcularea pensiilor.
- Emissione de Stela Cristea
- 16:35 Amfîtrion Corina: Muzeul Antipa (ultima parte).
- Emissione de Corina Chiriac
- 17:30 Lumea de mâine: „Enigme în univers“. Invitați: Magda Stavinschi și Vasile Moic. Emissione de Cristian Roman
- 18:30 Actualitate
- 19:20 În dialog cu Administrația Publică.
- Emissione de George Nicolae
- 21:00 Academica. Învățământ: Cadrele didactice universitare – Oameni ai stinței de carte. Emissione de Ilie Ciureaș
- 22:00 Presa pe diagonala
- 22:30 Polemici culturale. Emissione de Anton Caragea
- 23:30 24 de ore. Retrospectivă politică.
- Emissione de George Marinescu
- 00:00 Îți mai aduci aminte doamnă? Emissione de Ionela Prodan (r)
- 01:00 Lumea de mâine. Emissione de Cristian Roman (r)
- 03:00 Cinepanorama. Emissione de Eugen Atanasiu (r)

VINERI 18 februarie 2005

- 23:30 24 de ore. Retrospectivă politică.
- Emissione de George Marinescu
- 00:00 Un cântec pentru înimă ta. Emissione de Dumitru Cucu (r)
- 00:30 Film documentar: Plătește și tu!
- 01:00 Forum IT: Emissione de Cătălin Grosu
- 03:00 Amfîtrion Corina. Emissione de Corina Chiriac (r)
- 04:00 Anii de leeu (r). Emissione de Mugur Popovici și Alina Motoc
- 12:00 Agricultura și alimentația: Alimentul genetic.
- Emissione de Constantin Pintilie
- 13:00 Moriță – antologie de cultură tradițională.
- Emissione de Ioan Filip
- 13:30 Profil spiritual: compozitorul Dumitru Capoianu.
- Emissione de Valeriu Răpeanu
- 14:30 Întâlnire cu folclorul: Elena Pintilie – Mandreanu, Gabriel Zăvoianu, Mana Bosneanu, Ioan Dordoi.
- Emissione de Theodora Popescu
- 15:00 Film documentar: Ferestre spre Europa (I)
- 15:40 Varietăți muzicale. Emissione de Dumitru Cucu
- 16:00 Cinepanorama. Emissione de Eugen Atanasiu
- 17:00 Priză directă. Emissione de actualitate culturală.
- Realizator: Marina Roman Boianigiu
- 17:40 Varietăți muzicale (II). Emissione de Dumitru Cucu
- 18:00 Film documentar: Invenția inventiilor
- 18:30 Actualitate
- 19:00 Film artistic românesc: „Pădurea spănzătorilor“ (I)
- 20:30 Moment musical. Emissione de Ionela Prodan
- 21:00 Film serial: Arsene Lupin ep. (XVIII)
- 22:00 Provocarea. Emissione de Leonard Hențiu
- 22:40 Café concert. Emissione de Dumitru Cucu
- 23:00 Mercur în top: Invitat Silviu Biru – actor.
- Emissione de Violeta Scricciu
- 23:30 Săptămâna internă
- 00:00 Film artistic românesc: „Pădurea spănzătorilor“ (I) (r)
- 02:00 Film serial: Arsene Lupin (ep. XVII) (r)
- 03:00 Cinepanorama. Emissione de Eugen Atanasiu (r)
- 04:00 Priză directă (r)

DUMINICĂ 20 februarie 2005

- 6:00 Prelucrare Deutsche Welle.
- Traducere și dublaj: Mihaela Anastase (r)
- 6:30 Săptămâna internă (r)
- 7:00 Sportul în lume (r)
- 7:30 Deschide cartea! Emissione de Alexandru Mironov (r)
- 8:00 Ecumenica. Emissione de Sorin Bejan
- 9:30 Călător prin România: Remember. Teatrul Mare. interviu cu Ionuț Niculescu, director Muzeul Teatrului Național. Emissione de Ciprian Văstescu (r)
- 10:00 Planeta copiilor. Emissione concurs între elevii clasei a IV-a A ai Școlii generale 98 și elevii clasei a IV-a B ai Școlii generale nr.194 din București.
- Realizator: Stefan Iordache și Mihaela Matei
- 11:00 Să stăm de vorbă: Mihai Trăistaru, Doina Iftanoni – cercetător etnologic, Nicoleta Voicu.
- Emissione de Mugur Popovici și Bianca Văcăru
- 12:00 Ora melemanului. Emissione de Dumitru Cucu
- 13:00 Amfîtrion Corina: Invitat Alexandra Jula – interpret.
- Emissione de Corina Chiriac
- 14:00 Secretele succesului în invitații Onsei Sărba
- Arta documentarului: Pe urmele lui Balto (IV).
- Realizator Daniel Paraschiv
- 18:00 Video VIP. Emissione de Leonard Hențiu
- 18:30 Actualitate
- 19:00 Sportul în lume. Emissione de Mugur Popovici
- 19:30 Amintiri de la filmare: Invitat Octavian Sava (II).
- Emissione de Ion Bocheru
- 20:00 Cântecul și casă încă. Emissione de Ionela Prodan
- Film artistic românesc: „Pădurea spănzătorilor“ (II) (r)
- 22:30 Café concert. Emissione de Dumitru Cucu
- 23:00 Documentar: Regenerarea urbană.
- Săptămâna externă
- 00:00 Film artistic românesc: „Pădurea spănzătorilor“ (II) (r)
- 02:00 Cântecul și casă încă (r)
- 03:00 Amfîtrion Corina. (r)
- 04:00 Amintiri de la filmare (r)
- 05:00 Arta documentarului (r)

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ ESTE EDITATĂ DE FUNDATIA ROMÂNIA DE MÂINE.

Instituție social - umanistă de cultură, știință și învățământ. În Catalogul RODIPET, revista se regăsește la poziția 2.256.

Solicitanți de abonamente se pot adresa redacției, cu plată prin mandat postal sau dispozitiv de plată pe adresa: Opinia națională, Splaiul Independenței nr. 313, Sectorul 6, București, Cont 2511-1-23, I-roi - B.C.R. - Sucursala Unirea.

ISSN 1221-4019

Machetarea computerizată și tiparul executate de

LABORATORUL DE TEHNOREDACȚARE SI TIPOGRAFIA

FUNDATIEI ROMÂNIA DE MÂINE

Publicația OPINIA NAȚIONALĂ este înregistrată la Oficiul de Stat pentru Inventu și Mărci la nr. 24.000/7.090.672 din 3 septembrie 1997.

Opinia națională

Telefoane:
410.39.11 și
410.39.13,
interioare:
116, 122, 105
Fax:
411.33.84

UNIVERSITATEA SPIRU HARET SALUTĂ ȘI PROMOVEAZĂ PRIETENIA ROMÂNO-CHINEZĂ

Un spectacol tradițional cu semnificații contemporane

Date fiind unele afinități spirituale dintre români și chinezi, cunoașterea reciprocă și conluzarea dintre ei în folosul pașii, al libertății și binele mondial se constituie ca un dat natural, ca un proces firesc ce sintetizează aspirațiile întregii oamenități la începutul actualului mileniu. Acestea sunt auspicioase sub care

s-a desfășurat impresionantul spectacol festiv din Sala STUDIO.

La al cincilea sărbători Prințării prin evocarea unor manifestări specifice istoriei Chinei. Ca și români, în succesiunea etaperelor cronologice, chinezii întâmpină primăvara, de fiecare dată, cu fastul cuvenit unei adevărate ceremonii.

Calendarul lunar chinez, elaborat în urmă cu 4000 de ani, *Altarul Agriculturii*, conceput și conservat ca o „platformă de observație arătătoare”, *Revelionul*, ceremoniile prin care fiecare nou an este întâmpinat cu speranță unui an bun, în care ploile să cadă la vreme și ogoreala să dea rod imbelisgat, împreună cu multe evenimente asemănătoare, precum „Festivalul Lampioanelor”, care înconunăzează obiceiul de a vegheza sosirea Anului Nou, toate fac parte din tezaurul tradiționalului poporului chinez.

Spectacolul continuă printr-un veritabil program artistic, cu lucrări din repertoriul românesc, chinezesc și universal, susținut de Orchestra Simfonică *Tineretul Bucureștean* a Liceului de Muzică *Dimu Lipatti* din București, sub bagheta cunoștinței dirijor Nicolae Rău, fondatorul acestor

orchestre. Urmează câteva parabole elasice din înțelepciunea chineză, prezentate de studenții anului II al Facultății de Teatru din Universitatea *Spiru Haret*, clasa profesorului Lucia Mureșan (Simona Fabian, Flora Rusel, Dorin Eugen Ionescu și Cătălin Mihai Ciurdan). După un intermezzo muzical, în interpretare a douăi elevi de la Liceul *Mihail Sadoveanu* din București (Valeria Lalac și Andrei Martinescu), urmează un amplu program de muzică populară românească, în interpretare unor soliști studenți (Alin Suciu, Ionela Stancioiu, Traian Frâncu) sub îndrumarea asist. univ. drd. Viorica Barbu Iurășcu și lector univ. Aurora Mustățea de la Catedra de Canto Populară a Facultății de Muzică din Universitatea *Spiru Haret*.

Două „mici minuni”, una româncă, de numai 10 ani (Daniela Tudor, din partea Fundației Naționale *H. Coandă*),

și alta chineză, de numai 7 ani, au închisă publicul, prima interpretând la vocișă *Balada lui Ciprian Porumbescu*, celeală rostind și „gesticulând” cu grăje o poezie în limba maternă.

Cu verva sa inimitabilă, Eusebiu Ștefănescu a interpretat, sub multiple registre actoricești, *Balada lui Yon*, iar talentatii Zhu Rongfu și Zhao Fang, cu echipele lor, au prezentat exerciții de *Wu Shu* și o seamă de dansuri moderne din patrimoniu universal.

A fost un spectacol de neuitat, răsplătit cu indelungă aplauze și cu buchetul de flori, oferite deopotrivă de români și de chinezi. Elvira Ivășeu, autoarea scenariului întregului spectacol, și Eusebiu Ștefănescu, ca actor și regizor, merită felicitările călduroase și urâri de noi asemenea succese, împreună cu toți cei care au urcat pe scenă.

Mihai IORDĂNESCU

Admirație și respect pentru China

Ion DOBRIȚĂ

Secretar general al Asociației Române de Prietenie cu R.P.Chineză

Omenirea își îndreptă privirea tot mai atent spre China. Cea mai mare parte a oamenilor interesati de transformările ce se petrec în zilele noastre, cei realisti și cei optimiști privind admirația și încrezătorul grandiozul realizării din viața poporului chinez, consecințe ale aplicării reformelor economico-sociale de după anul 1978. O mică parte, pessimisti și nelincerători, privesc cu nărcere teamă și suspiciune ritmul constant înalt de dezvoltare și succesele incontestabile înregistrate de China în ultimele decenii.

Sloganul ultimului secol al mileniuului ai doilea, „miracolul”, fie că s-a referit mai întâi la Suedia, iar după aceea la Japonia, este tot mai frecvent vehiculat, în acest început de secol și mileniu, cu referire la China: dimensiunile fenomenului sunt enorm diferite date fiind reperile demografice, istorice, geografice și social-economice.

Modelul de edificare economico-socială a Chinei moderne își dovedește forța cuceritoare și vizibilitatea atractivă pentru țările care se străduiesc să găsească drumul cel mai scurt și mai puțin impovărtător spre realizarea unui standard decent de existență a populației respective, într-un climat de pace și bură convinsuți cu toate statele lumii.

Joi ultimi 25 de ani s-a înregistrat în China o creștere economică spectaculoasă (anual cu peste 8%), iar în urma acestei chine peste 15%, propulsând între primele mari puteri ale lumii, cu perspectiva, nu prea îndepărtată, de a deveni cea primul loc.

Militanții străngeri, apăroitori și diversificatori relațiilor de prietenie a poporului român cu poporul chinez, cu o confruntare modestă, dar susținută cu încredere deplină în rezultatele beneficante ale ambelor popoare, incercă să descompună că și mijloace de propagare a cunoștințelor despre poporul chinez cu o istorie atestată documentar de peste cinci mii de ani, cu o populație (1.306.000.000 locuitori) zece ori mai numerosă decât lumea, apărată de un sfert din totalul omului, cu o suprafață (9.560.900 km²), a treia jardă de pe planetă, în care se regăsesc toate formele de relief de la cele mai mari adâncimi subacvatice (11.534 m) la cele mai înalte picături montane (8.848 m - Everestul), cu cel de al doilea fluviu ca lungime Yang Tsiekiang (5.500 km) și tot al doilea plusu ca suprafață (Gobi), jardă în care concurătoare pagini 55 de zinzi

constituie din milioane sau numai sute de reprezentanți pe lângă cei 92% din etnia majoritară han.

Despre China am aflat vești străine în copilarie, fascinante sau controverse în adolescență și în tinerete, îngrijorătoare sau de admirare și respect după prima confruntare (1972) la fața locului, entuziasmand și convingătoare după aplicarea programului de reforme pentru modernizare, propus de marele strateg Deng Xiaoping.

Cunoștințele reduse și adeseori deformate, în lumea occidentală, referitoare la China, se amulează prin informarea corectă și că mai cuprinzătoare despre fenomenul chinez. În secolul XX și în acest început de mileniu primul tot mai numeros și mai complet date despre acesta ce s-a întâmplat în trecut și se întâmplă în prezent în China. Este necesar să ne îmbogățim cunoștințele și eventual să le recomandăm pe unele dobandite anterior pentru o percepție adecvată a trecutului, o înțelegere corectă a prezentului și o clară perspectivă a viitorului.

După mai multe călătorii efectuate în China în scop documentar, turistic sau pentru consolidarea nongovernmentală și apolitică a prieteniei româno-chinezee, mă simt dator să exprim admirația și respectul pentru poporul chinez, fautorul unei civilizații și culturi specifici străvechi, mereu îmbogațite pe parcursul milenilor și preponderenți în zilele noastre, civilitate și cultură care, secolce la rând, au fost model și surse de formare a elitelor și organizațiilor statelor din zonele asiacice. Învecinătate, precum Grecia sau Imperiul roman în Europa, civilizații și culturi constituite pe vîrstă valoroase în evoluția omului.

Admirație și respect pentru poporul chinez care și-a plășit identitatea de limbă și cultură națională pe parcursul a peste cinci mil. de ani; atâtăzi documentar, în poftă atâtăz visători provocate de fururile naturii (inundații, cutremure, epidemii etc.), că și cele provocate de oamenii rău intenționați (invazi, asupri, distrugeri, infotiniri, execuții, umiliții etc.).

Admirație și respect pentru ceea ce a făcut China în trecut:

- construcții grandioase, rezistențe și de mare utilitate sau de reprezentare a nivelului de civilizație și cultură atinsă în decursul milor de ani, precum MARELE ZID CHINEZESC, ale cărui începuturi se pierd în negura milor de ani încă din Perioada Prințărilor și a Tuamnelor (770-453 i.e.n.) în diverse puncte ale teritoriului;

- lăcașuri de cult sau locuri de pelzmară precum: TEMPLUL LUI KONGFUZI (Confucius) din Qufu, provincia

Shandong, care reflectă gloria înțeleptului antic, prin frumusețea ornamentelor arhitectonice și dimensiunile (500 de încăperi), construit cu un an înaintea morții (479 i.e.n.) strălușului filosof, pedagog, diplomat și guvernator al unei provincii, TEMPLELE CERULUI, PÂMÂNTULUI, SOARELUI și LUNII din Beijing, dispuse la cele patru puncte cardinale în ordine sud-nord, est-vest, dintre care Templul cerului sau paradișului (Tiantan), complet restaurat în 1890, după câteva incendii. Fiind construit numai din lemn, cu trei cupole rotunde susținute de patru stâlpi de 40 m înălță, la cupola superioară și căte 12 stâlpi, cea mijlocie și cea inferioară, reprezentând cele patru anotimpuri, cele 12 luni ale anului și cele 12 diviziuni tradiționale ale zilei. Aceasta este unul dintre cele mai elocvente exemple de arhitectură religioasă din perioada Ming, în care abundența coloanelor, cu precedere roșie, care încântă ochii și îndeamnă la meditație; PAGODE de dimensiuni impresionante și forme deosebite, precum PAGODA GÂSTII SÂLBATICE din XIAN, PAGODA GÂSTDII INCLINATĂ din SUZHOU, PAGODA BAOCUHOU la nord-est de HANGZHOU, înălțată de 33 m cu 12 niveluri, SCULPTURILE și PICTURILE din grotele dispuse pe un kilometru, din sec. XI din DAOTONG, provincia SHANXI, de dimensiuni, forme și culori impresionante, sau cele aproape 500 de PEȘTERE DE LA DUNHUANG, construite începând din sec. IV e.n. până sec. XII, în care și-au găsit poziții de 40.000 manuscrise.

Admirație și respect pentru marile descoperiri științifice și inventii destinate închipuialor trăsătrui, elemente care să determină o situație de învidiat, de umăr și nemărginită apreciere în trecuri printre europeni (Marco Polo, marcel Granet, Chavannes, Maspero, H. Peillot P., J.D. Bernal, mai ales D.J. Needham și alții călători sau cunjeni de știință, sinologi, aviație), precum și pentru extraordinara evoluție a societății chinezee din zilele noastre. Tot mai mulți contemporani, din între cele mai mari puteri ale lumii, în ciuda numărului populației și majorității teritoriului neprodusiv. Să nu uităm hărția (sec. II), împără, jugul pentru car (sec. VII e.n.) și oțetă (147 e.n.), noile dinți, cărău de stambou și busola marină (sec. I e.n.) care au facut posibile călătorii în largul măriilor și oceanelor, deschizând căile comerțului la mari distanțe, anterior inaccesibile, praful de pușcă produs, care mai multe secole a făcut deliciul chinezilor prin jocuri de artificii, iar despărțeștele ușoare care nu este altăcine să mai consemnează, măsură care ajunge în Europa în sec. V și desfășură privirile și

trupurile celor care se pot bucura de folosiște și dispozitive penitru transformarea mișcării de rotație în mișcare rectilinie, alternativă cu utilizarea puterii mormile de vant etc.

Admirație și respect pentru opera de autoritate supremă a unor nume inscrise în conștiința genilor care, în urmă cu mii de ani, secolce sau înzăluți de anii de la naștere documentau și potențial admite, fără teamă de a greși, că legătură civilizației mondiale a fost China.

Să admiram și să respectăm cel mai vîrstnic popor al lumii, cronologie, dar cel mai tânăr și mai viușor popor contemporan printre moduri cum se modernizează, peșor care constrâng miercișos, perseverent, calm și încrezător o suzeranitate în care sunt de mulioane de oameni își îmbăjtășează de an în standardele de viață. Să urmărim atenții și să tragem învățămintele ce se impun din măsurile aplicate nu pentru imbogățirea călătoră așa de personaje mediațiate cu obstinație, ci pentru poporul călător mai numeros și de vîrstă.

Să cultivăm pe mai departe, pe multiple planuri și că mai profund, prietenia sinceră și înținătoare dintre popoarele română și chineză, cheadă a creșterii încrederei și propriașii, model de relații temeinice între state, care au demonstrat fără proverbului „Prințul ne voie se cunoaște”, prin fapte de importanță deosebită.

